

Waterland

Verkiezingsprogramma 2018 – 2022

Inhoudsopgave

Voor een mooi en sociaal Waterland.....	2
1. Wonen	2
1.1 Woningbouw in de kernen.....	4
2. Werken	4
3. Zorg en welzijn	6
4. Vluchtelingen en statushouders.....	9
5. Onderwijs	9
6. Sport	10
7. Kernen en leefbaarheid.....	10
8. Natuur, landschap en recreatie.....	12
9. Duurzaamheid	12
10. Verkeer, vervoer en bereikbaarheid	13
11. Gemeentelijke financiën	13
12. Daadkrachtig en slagvaardig bestuur	14

Voor een mooi en sociaal Waterland

Waterlanders houden van Waterland en dat is niet gek. Het is hier goed wonen. Niet alleen vanwege onze mooie, historische kernen en ons prachtige open landschap. Maar ook door de manier waarop Waterlanders hun samenleving invullen. Waterlanders zijn sociale mensen die zich graag actief inzetten om voor elkaar en hun omgeving te zorgen. Dat willen wij graag zo houden. Waarom dan toch een ambitieus en toekomstgericht verkiezingsprogramma? Ons antwoord: de wereld verandert en daarom moeten wij ook het een en ander aanpassen. De hoofdlijnen:

Hoe houden we Waterland mooi en sociaal?

Hoe blijven wij voor elkaar zorgen nu de vergrijzing toeneemt? Er is woningnood, hoe zorgen wij dat wij bouwen om te wonen voor iedereen: jong, oud, nieuw, rijk en arm, en niet om een kleine groep projectontwikkelaars rijk te laten worden? Hoe zorgen we tegelijkertijd dat ons open landschap mooi blijft? Zijn wij over tien jaar nog zelfstandig? Moeten we dat willen, als we dit programma willen realiseren? Op deze vragen hebben wij geprobeerd een antwoord te vinden in ons verkiezingsprogramma.

Om dit alles uit te voeren is veel nodig. In de eerste plaats: visie, betrokkenheid en het hart op de juiste plaats. Maar om onze ambities te realiseren hebben wij ook meer bestuurskracht nodig. Daarover gaan wij graag met u in gesprek. Wij zijn ervan overtuigd dat wie goed samenwerkt tot grote daden in staat is. Daarom hebben wij de afgelopen vier jaar op een constructieve manier oppositie gevoerd.

- ✓ Op inhoud, niet op de persoon.
- ✓ Op zoek naar wat ons bindt, niet naar wat ons verdeelt.
- ✓ Om deel te zijn van de oplossing en niet van het probleem.

Maar liever maken wij de komende periode weer deel uit van de coalitie, zodat wij actief kunnen werken aan een mooi en sociaal Waterland.

1. Wonen

Wij zien het van oudsher als onze sociale plicht om te investeren in een evenwichtig woonbeleid, waarbij voldoende sociale woningen beschikbaar zijn om te voldoen aan de lokale en regionale woningbehoefte. Volgens de gemeentelijke woonvisie is tot 2040 lokaal behoefte aan een groei van de woningvoorraad met ongeveer 1000 woningen. Regionaal zijn tot 2040 ongeveer 250.000 woningen nodig. Binnen in beeld gebrachte binnenstedelijke bouwlocaties is ruimte voor zo'n 320.000 woningen. Bouwen in het groen is niet nodig. Ook vinden wij het belangrijk dat eigen woningbezit voor brede groepen bereikbaar blijft. De wachttijd voor een sociale huurwoning is nog steeds erg lang. Wij gaan dan ook de bouw van betaalbare woningen versnellen, zowel voor huurders als voor (startende) kopers. Dit is een van onze topprioriteiten in de komende bestuursperiode.

Ook de nieuwe Nederlanders moeten wij fatsoenlijk huisvesten en het is de taak van de overheid om ervoor te zorgen dat schaarste op de woningmarkt niet leidt tot conflicten tussen 'nieuwe' en 'oude' Waterlanders.

Huisvesting van ouderen en jongeren heeft onze speciale aandacht. Inwoners moeten samen oud kunnen worden in hun eigen omgeving. Jongeren komen moeilijk aan een betaalbare woning. We nemen initiatieven om jongerenhuisvesting in de kernen mogelijk te maken, desnoods tijdelijk. Dit is ook nodig om de voorzieningen, zoals we die nu kennen, op peil te houden.

Wat willen we bereiken:

- Wij vinden het belangrijk dat iedereen binnen een redelijke termijn een geschikte en betaalbare woning kan vinden.
- De regie op het ontwikkelen van woningbouw moet meer bij de gemeente liggen en minder bij de projectontwikkelaars.
- Sociale woningbouw: bij bouwprojecten wordt tenminste 30% sociale huurwoningen gerealiseerd voor huishoudens met een inkomen tot 36.000 bruto en tenminste 10% sociale koop voor huishoudens met een inkomen tot 43.000 bruto (sociaal plus). De praktijk is dat inkomens tussen de 36.000 en 43.000 geen toegang hebben tot de sociale huursector en de vrije koop sector te duur is.
- Meer woningen met een middenhuur voor inwoners die niet willen of kunnen kopen, die te veel verdienen voor een sociale huurwoning of die met spoed een woning nodig hebben. Wij denken dat daar behoefte aan is, tevens kan hierdoor de doorstroming worden bevorderd.
- Woningbouw is van grote invloed op de sociale cohesie van een samenleving. Wij zien graag iedereen bij elkaar wonen: jong en oud, lagere en hogere inkomens, mensen met een lichamelijke of geestelijke beperking.
- Wij gaan voor 'inbreiden': het vergroten van het aantal woningen binnen de bebouwde kom. Het landschap wordt niet aangetast.
- Aan het uiterlijk van nieuwbouw worden strenge eisen gesteld: het moet passen binnen de omgeving.
- We gaan dus niet uitbreiden in het groen, maar we willen wel een forse toename in het woningaanbod. Dan ontkom je er niet aan, om op plekken waar dat past hoger te bouwen dan we tot nu toe hebben gedaan. Dit geldt natuurlijk niet voor de kleine kernen, alleen voor Monnickendam. Wij denken dat dit kan bijvoorbeeld op de Kohnstammlocatie.
- We gaan de mogelijkheden na van woningbouw boven voorzieningen als sporthal, buurtcentrum, bibliotheek en winkels en scholen. Winkelcentrum het Spil in Monnickendam is hiervoor een goede locatie. het verdient sowieso een grondige opknappbeurt. Het hele gebied moet in samenhang gezien worden en er moet een plan van aanpak komen voor zo'n 200 woningen, bijvoorbeeld boven de Bolder, de winkels, de bibliotheek en de sporthal. Als we mooi getrapt bouwen kunnen we er zeker van 2 tot 5 verdiepingen bij bouwen en op die manier zo'n 200 woningen creëren.
- Zorg en wonen horen bij elkaar. We gaan zo bouwen dat we samen gelukkig oud kunnen worden in Waterland: met liften, zonder drempels en in de buurt van voorzieningen en elkaar. We willen hiervoor samenwerken met corporaties en zorgverleners.

- Ruimte maken voor kleine wooneenheden, waar mensen gebruik van kunnen maken die tijdelijk woonruimte nodig hebben: jongeren, nieuwkomers, mensen die net gescheiden zijn. Experimenten als tiny houses zijn dus bespreekbaar.
- We maken stevige en afrekenbare prestatieafspraken met de woningcorporaties over nieuwbouw, beheer en onderhoud van de bestaande woningvoorraad en duurzaamheid.

1.1 Woningbouw in de kernen

- Alle plannen komen tot stand in samenspraak met de bevolking. We kunnen het niet iedereen naar de zin maken, maar een zo breed mogelijk draagvlak voor bouwplannen is onontbeerlijk.
- Monnickendam: wij willen woningen op het Galgeriet, een hotel op de kop van het Prooijen en een mooie boulevard met winkels. Wij willen het proces versnellen en steunen plannen daartoe. Wij doen dat in nauwe samenspraak met omwonenden en ondernemers. Dit doen we met een duidelijke visie op het winkelbestand in Monnickendam en de versterking hiervan, met name in de binnenstad. Aan de bestaande ondernemers op het Galgeriet moet een concreet alternatief voor hervestiging worden geboden. Daarvoor is het bedrijventerrein in Katwoude bestemd.
- Monnickendam: Winkelcentrum het Spil verdient een grondige opknapbeurt. Het hele gebied moet in samenhang gezien worden en er moet een plan van aanpak komen voor zo'n 200 woningen, bijvoorbeeld boven de Bolder, de winkels, de bibliotheek en de sporthal. Als we mooi getrapt bouwen kunnen we er zeker van 2 tot 5 verdiepingen bij bouwen en op die manier zo'n 200 woningen creëren.
- IJpendam: Wij willen een open landschap, dus wij zijn niet voor het bouwen in IJpendam-Noord. Ook in Monnickendam hebben wij altijd succesvol gestreden voor het openhouden van de Monnickemeer.
- Marken: Snel woningbouw op de reeds in beeld gebrachte, kansrijke locaties, definitieve jongerenwoningen aan de Hoogkamplaan en ruimte voor een woonzorgconcept voor dementerende ouderen.

2. Werken

De meeste Waterlanders werken buiten de gemeente en dat zal zo blijven. Wij zien groeimogelijkheden op het gebied van werkgelegenheid in de sectoren toerisme en zorg. De gemeente speelt een actieve rol om hier samen met ondernemers vorm aan te geven.

Wat willen we bereiken:

- Zorg zien wij als een sector waarin al onze idealen goed verenigd kunnen worden. Het is een sociale plicht, maar ook een potentiële bron van inkomsten. Tegenover initiatieven in de zorg, die goed passen binnen onze gemeente, staan wij altijd positief.
- Toerisme is gebaat bij de schoonheid van ons landschap. Kleinschalige initiatieven, die deze schoonheid niet ondermijnen zoals een theetuin, strandtent of kanoverhuurbedrijf stimuleren wij.
- De bruine vloot blijft behouden voor Monnickendam.
- De ontwikkeling van het recreatieve potentieel van de oude kernen, de plezierhavens en het open landschap, zien wij als speerpunt van het gemeentelijke economische beleid. We staan daarom open voor initiatieven op dit gebied, mits het onze natuurwaarden en authenticiteit niet schaadt.
- Kleine zelfstandigen en zzp-ers brengen wij graag met elkaar in contact om ze te helpen hun netwerk te versterken.
- De gemeente is ook werkgever. Er hoort binnen de gemeente altijd ruimte te zijn voor stageplekken voor VMBO-ers en MBO-ers. De gemeente hoort ernaar te streven mensen fatsoenlijke, vaste dienstverbanden te bieden.

Participatie

Het uitgangspunt is: iedereen telt en iedereen mag meedoen! Werk, stages, vrijwilligerswerk, dagbesteding. Iedereen moet de mogelijkheid hebben om het beste uit zichzelf te halen. De gemeente Waterland heeft de afgelopen periode een eigen leer-werkbedrijf opgericht voor de doelgroep die voorheen bij de Sociale Werkplaats werkte. Wij sluiten ook graag aan bij de plannen in de regio. Zaanstad en Purmerend werken samen aan een leer-werkbedrijf waar ook gewerkt wordt aan uitstroom naar de reguliere arbeidsmarkt.

Wat willen we bereiken:

- Mensen niet in hokjes verdelen maar samenbrengen. Wij willen hun mogelijkheden voorop zetten en niet hun belemmeringen.
- Niemand ooit opgeven. We blijven helpen zoeken naar manieren om uit de armoede te komen. Deelname aan de maatschappij is daarbij heel belangrijk.
- Wij ondersteunen dus actief mensen te helpen de eerste stap te zetten in het zoeken naar werk. Als dat niet lukt: naar stages en vrijwilligerswerk.
- Het lokale leer- werkbedrijf voortzetten.
- De samenwerking met het leer-werkbedrijf in oprichting versterken, zodat de keus voor onze doelgroep groter blijft.
- Als het echt niet lukt om werk te vinden moet de maatschappij je niet in de kou laten staan. Wij blijven staan voor een ruimhartig minimabeleid.
- De gemeente kijkt bij vacaturevervulling nadrukkelijk naar de mogelijkheden van aanstelling van mensen met een arbeidsbeperking. Wij volgen de gemeente kritisch op dit punt.
- Er is binnen de gemeente ruimte voor stages van vmbo'ers en mbo'ers.
- De overheid is wat ons betreft een goede werkgever die mensen bij voorkeur een vast dienstverband geeft.

3. Zorg en welzijn

Goede en betaalbare zorg is gebaseerd op een band tussen mensen, onderling vertrouwen, compassie en betrokkenheid. Tegenslag kan iedereen treffen. Tegenwoordig wordt daarbij veel nadruk gelegd op het belang van de eigen regie van de zorgbehoevende. Mede hierdoor kunnen ouderen en gehandicapten langer in hun eigen vertrouwde omgeving blijven wonen. Dat is heel goed: mensen weten zelf het beste hoe ze hun leven willen inrichten en wat ze daarbij nodig hebben. Maar wij houden wel vast aan het principe dat de overheid ondersteuning biedt aan degenen, die dit niet op eigen kracht kunnen organiseren.

Zorg dichtbij

Voor veel zorgvragen kan men terecht bij de gemeente en dat vinden wij een goede zaak. In overleg met de zorgbehoevende wordt besproken welke ondersteuning nodig is, zoals een traplift, hulp bij de schoonmaak, ondersteuning bij leer- of ontwikkelingsproblemen van een kind. Als zorg dichtbij geregeld wordt, kan volgens ons beter gekeken worden naar wat iemand echt nodig heeft.

Wat willen we bereiken:

- Goede en betaalbare zorg, die gebaseerd is op een band tussen mensen, onderling vertrouwen, compassie en betrokkenheid.
- Zorg, waarbij geluisterd wordt naar de inbreng van professionals en cliënten. De wijkverpleegkundige speelt hier een cruciale rol in.
- Het gaat om kwaliteit, niet alleen om de prijs.
- Zorg is goed, betaalbaar en toegankelijk voor iedereen.
- De eigen kracht en de wensen van de cliënt worden altijd gerespecteerd (en dat betekent niet, dat iedereen altijd krijgt wat hij vraagt!).
- Er wordt respectvol omgegaan met de privacy van cliënten.
- Wie hulp zoekt, moet die gemakkelijk kunnen vinden en snel terecht kunnen.

Samen oud worden

We worden steeds ouder, zelfs het aantal 90-plussers neemt sterk toe. Dat is goed nieuws en wij gaan daar met zijn allen op voorsorteren.

Wat willen we bereiken:

- Wij willen zorg niet los zien van onze visie op wonen. We gaan zo bouwen dat we samen gelukkig oud kunnen worden in Waterland: met liften, zonder drempels en in de buurt van voorzieningen en elkaar. We willen hiervoor samenwerken met corporaties en zorgverleners.
- Bij nieuwe bouwprojecten wordt ook gezocht naar een manier om kleine woongroepen te huisvesten die niet zelfstandig kunnen wonen, denk aan de doelgroep van stichting Philadelphia, maar ook aan mensen in een beginnend stadium van dementie.
- Signalering van problemen in een vroeg stadium, zodat snel de juiste zorg op maat kan worden geboden is belangrijk.

- Het netwerk van professionals dat hier zicht op heeft (huisartsen, wijkverpleegkundigen, maatschappelijk werk) helpen wij om elkaar goed te kunnen vinden.
- Het respect voor de privacy is een belangrijk uitgangspunt.

Samen oud worden en gezond blijven

De meeste mensen blijven ook steeds langer gezond en doen daar hard hun best voor. Nu al worden er activiteiten georganiseerd om ouderen te laten bewegen. Deze willen wij versterken.

Wat willen we bereiken:

- Betaalbare sportfaciliteiten voor ouderen..
- Bestaande programma's voor sport en beweging ondersteunen en versterken.
- Wij willen een sportpas voor 50+ plussers die dat niet zelf kunnen betalen. Ze kunnen dan ook terecht in sportscholen

Samen oud worden en naar elkaar omkijken

Mantelzorgers zijn van onschatbare waarde. Wij ondersteunen hen waar mogelijk.

Wat willen we bereiken:

- Het beschikbaar houden van goede dagopvang.
- Bijeenkomsten voor verzorger en verzorgde: gedeelte smart is halve smart.
- Ingewikkelde procedures en formulieren zijn een grote ergernis voor de mantelzorger. Wie hulp zoekt moet die gemakkelijk kunnen vinden en snel terecht kunnen.

Vrijwilligers

Waterlanders zijn betrokken burgers, wij kunnen ons gelukkig prijzen met een groot en enthousiast vrijwilligersbestand. Er wordt door verschillende organisaties goed werk geleverd bij de ondersteuning hiervan. Met de groei van het aantal gepensioneerden ontstaat er een potentiële nieuwe doelgroep. Veel mensen willen graag iets doen, maar willen ook de vrijheid hebben om van hun pensioen te genieten. Of zij hebben het nog erg druk met werk en gezin. Ze willen niet 'vastzitten', maar ze willen best af en toe een boodschap meenemen voor een oude buurman. Wij gaan die mensen met elkaar verbinden om elkaar te vinden.

Wat willen bereiken:

- Het bestaande vrijwilligerswerk faciliteren en ondersteunen. Buurthuizen spelen hierin een cruciale rol.
- De organisaties, die zorgen voor de juiste koppeling tussen vrijwilliger en doelgroep blijven ondersteunen.
- Met deze organisaties werken aan plannen voor het activeren van potentiële vrijwilligers, die minder regelmatig en belastend vrijwilligerswerk willen doen. Met bijvoorbeeld whatsapp-groepen in een wijk is veel moois mogelijk.

Specialistische zorg

Hiervoor is samenwerking met andere gemeenten nodig zoals intramurale zorg, blijf van mijn lijf problematiek, ingewikkelde jeugdzorg problematiek en dergelijke. Deze zorg blijft toegankelijk voor iedereen die dat nodig heeft.

Wat willen we bereiken:

- De eigen kracht en de wensen van de cliënt worden altijd gerespecteerd (en dat betekent niet dat iedereen altijd krijgt wat hij of zij vraagt!).
- De privacy wordt duidelijk gerespecteerd door middel van goede organisatie.
- De zorg moet in samenhang geregeld worden. Het kan zijn dat een gezin kampt met verschillende problemen en dat er veel zorgverleners over de vloer komen. Voor ons geldt de regel: 1 gezin, 1 regisseur. In dat geval weet iedereen van elkaar wat het plan is en wie wat doet.
- Wij verwachten van de aanbieders van specialistische zorg dat zij met deze veranderingen meegaan.
- Wij willen de aanbieders van specialistische zorg laten doen waar zij goed in zijn en dat is het zorgen voor hun doelgroep. Wij willen dus dat zij niet onevenredig veel tijd kwijt zijn aan aanbestedingsprocedures.
- Goede samenwerking in de regio is daarom belangrijk, juist en vooral voor mensen die goede zorg nodig hebben.

Armoede en eenzaamheid

Iedereen heeft recht op een fatsoenlijk bestaan en op een kans om uit de armoede te komen. De gemeente Waterland kent een ruimhartig minimabeleid. Dat betekent dat mensen die tot 120% van het bijstandsniveau ontvangen, een beroep kunnen doen op de gemeente voor extra's. Wie eenmaal in armoede terecht komt, komt er moeilijk uit: schulden stapelen zich gemakkelijk op. Voorkomen is beter dan genezen. Wij willen dat altijd alles in het werk gesteld wordt om mensen zo vroeg mogelijk uit de armoede te helpen. Geen kind in onze gemeente groeit op in armoede.

Wat willen we bereiken:

- Niemand ooit opgeven. We blijven helpen zoeken naar manieren om uit de armoede te komen. Deelname aan de maatschappij is daarbij heel belangrijk.
- Wij willen actief ondersteunen om mensen te helpen de eerste stap te zetten in het zoeken naar werk. Als dat niet lukt: naar stages en vrijwilligerswerk.
- Goede, toegankelijke schuldhelpverlening.
- Een voortdurende 'vinger aan de pols' om gezinnen die in de problemen lijken te komen in een vroeg stadium te kunnen helpen.
- Een voortdurende 'vinger aan de pols' om mensen die dreigen te vereenzamen in de gaten te houden. We willen weten wie er in de problemen dreigt te komen.
- Het netwerk van professionals dat hier zicht op heeft (huisartsen, wijkverpleegkundigen, maatschappelijk werk) helpen om elkaar goed te kunnen vinden.
- Het respect voor de privacy is hierbij een belangrijk uitgangspunt.
- U kunt erop rekenen dat wij het ruimhartige beleid voortzetten, inclusief de sport- en cultuurpas voor kinderen.

4. Vluchtelingen en statushouders

Zolang armoede, uitbuiting en oorlog in de wereld zijn, zullen er mensen blijven vluchten en elders een veilig onderkomen zoeken. Natuurlijk is Waterland te klein om deze problemen de wereld uit te helpen, wij nemen wel graag en liefdevol ons eerlijke deel in de opvang. Als je mensen vanaf het begin goed ondersteunt, zijn toekomstige problemen vaak te voorkomen.

Wat willen we bereiken:

- Alles op alles zetten om integratie te bevorderen, tegenstellingen te overbruggen en wederzijds begrip te kweken. Vluchtelingenwerk heeft meer ondersteuning nodig vanuit de gemeente. Wij willen daarom een extra coördinator vanuit de gemeente.
- De coördinator zorgt dat de nieuwe Waterlanders fatsoenlijk gehuisvest worden. Daarbij hoort ook dat de gemeente zorgt voor huisvesting van de oorspronkelijke bewoners. Schaarste kan leiden tot conflicten tussen bevolkingsgroepen. Dat moet de overheid voorkomen.
- De coördinator zorgt dat de inburgering goed verloopt. Dat de gemeente beter zicht krijgt op de inburgering: statushouders sluiten een lening af voor hun scholing. Als zij hun inburgeringsexamen niet halen, lopen zij het risico een forse boete te moeten betalen. Wij moeten weten welke gezinnen in de problemen dreigen te komen en op tijd ingrijpen. Inzicht is nodig in de vorderingen van de statushouders en in de kwaliteit en de kosten van de instituten.
- Wij willen ook dat creatief gekeken wordt naar andere mogelijkheden van inburgering. School is niet voor iedereen de beste leerplek. Taal en cultuur leer je ook –soms beter!- op een werkplek of door vrijwilligerswerk.

5. Onderwijs

Elk kind verdient goed onderwijs. Beter onderwijs loont voor emancipatie en economische zelfstandigheid, maar ook voor zelfontplooiing en goed burgerschap. Iedereen moet een gelijke kans krijgen om zijn of haar eigen talenten maximaal te ontwikkelen. Taal- en ontwikkelingsachterstanden bij kinderen gaan we zo vroeg mogelijk signaleren en verhelpen. In onze visie op onderwijs speelt de brede school een grote rol. We zien deze als een logisch antwoord op de wensen, die veel gezinnen vaak hebben. Ze willen dat hun kinderen het maximale geboden wordt in een tijd dat beide ouders vaak werken.

Wat willen we bereiken:

- Alle kinderen verdienen en krijgen goed onderwijs in een prettige omgeving. Wij hebben nooit bezuinigd op onderwijs en zullen dat ook nooit doen.
- Alle kinderen hebben toegang tot goede na- en voorschoolse opvang waar zij zich in alle opzichten kunnen ontwikkelen. Wij steunen en faciliteren de BSO dan ook waar wij kunnen.
- Wij willen dat jonge kinderen goed toegerust aan hun lagere school kunnen beginnen. De peuterspeelzaal kan een plaats zijn waar kinderen geholpen worden

een achterstand weg te werken of te verkleinen. Wij ondersteunen de peuterspeelzalen en de ouders die deze voorziening niet kunnen betalen

- Wij willen een snelle realisatie van de Brede School in Broek in Waterland.
- Wij willen structurele aandacht voor natuur- en cultuureducatie.

6. Sport

Sport was, is en blijft een prioriteit voor ons. De afgelopen jaren is dankzij onze inspanningen het nodige bereikt. Zo zijn 4 kunstgrasvelden voor de voetbalverenigingen gerealiseerd en is ruimte gemaakt voor een hockeyvereniging.

Sport verbreedert. Sport is niet alleen goed voor de gezondheid, maar leert jongeren ook spelenderwijs belangrijke sociale vaardigheden. Bij de sportclub komt iedereen elkaar tegen. Zo vormen sportverenigingen een bindende factor in de samenleving.

Wij willen de deelname van jongeren aan sport blijven stimuleren. Wij willen dat alle kinderen, die willen sporten, de mogelijkheid geboden wordt om te sporten. Wij willen dat dus niet alleen omdat bewegen belangrijk is, maar ook omdat sport onmisbaar is voor de sociale ontwikkeling.

Wat willen we bereiken:

- Geen kind wordt uitgesloten van sportdeelname als de ouders dit financieel niet kunnen opbrengen. De sportpas voor kinderen willen wij handhaven.
- Ook gezondheid voor ouderen willen wij bevorderen door het invoeren van een sportpas voor 50+ plussers die het niet zelf kunnen betalen. Ze kunnen dan ook terecht in sportscholen.
- Stimuleren dat iedereen mee kan sporten. Geld of lichamelijke en verstandelijke beperkingen mogen geen belemmering zijn.
- Gezondheid bevorderen door een actief aanbod van sportverenigingen.
- In kernen de actieve betrokkenheid van jongeren bij sportactiviteiten blijven stimuleren.
- Het sportcomplex in Monnickendam wordt heringericht. Wij zijn bereid hier flink in te investeren.
- Sporthal het Spil blijft waar hij is en wordt gerenoveerd.
- Een actief beleid om ouderen bij sport te betrekken. Dat kan zijn in de vorm van een sportpas of door (eenzame) ouderen te betrekken bij het vrijwilligerswerk binnen de sportverenigingen.

7. Kernen en leefbaarheid

Burgerparticipatie

De afstand tussen burger en politiek is groot en moet kleiner! Keuzes van de gemeenteraad over veranderingen in de fysieke of sociale omgeving komen in onze visie alleen tot stand in nauwe samenspraak met onze inwoners. De bewoners van onze kernen zijn erg begaan met

het wel en wee van de eigen kern. Deze betrokkenheid is belangrijk. Wij maken ons hard voor versterking van de rol van dorps- en kernraden.

De gemeente is een betrouwbare en duidelijke partner. Uiteindelijke keuzes en besluiten worden goed uitgelegd en toegelicht.

Wat willen we bereiken:

- De gemeente draagt bij aan het actueel houden van de visies van de kernraden. Gemeente, bewoners, ondernemers, dorps- en kernraden en andere betrokkenen trekken samen op bij de uitvoering van plannen.
- Ons succesvolle initiatief 'Raad gaat naar de Kernen' willen we terughalen. Wij gaan weer vaker in gesprek met de bevolking door als raad naar de kernen te gaan en te luisteren wat de burgers willen.
- Wij gaan de burger actiever uitnodigen voor inspraak. We zetten in op meer interactieve burgerparticipatie. Wij willen rondetafelgesprekken voorafgaand aan de raadsvergaderingen. In bestuurstermen heet dit een beeldvormende raad.
- Er moet een structureel plan komen voor de rol van de kernraden in het licht van een eventuele fusie met andere gemeentes.
- Het is belangrijk kinderen te blijven betrekken bij de democratie. Wij maken ons hard voor de terugkeer van de jeugdgemeenteraad.

Dit betekent voor de houding van de PvdA Waterland:

- Onze raadsleden zijn aanspreekbaar voor alle burgers, bedrijven en instellingen.
- Wij streven naar deelname aan het college.
- Wij volgen de bestuurders kritisch, ook als het een eigen wethouder is.
- Onze raadsleden zijn zichtbaar in de samenleving.
- In de raad is onze bijdrage inhoudelijk en oplossingsgericht.

Leefbaarheid

Het blijft essentieel dat we investeren in de kernen om de leefbaarheid te vergroten.

Uitgangspunt daarbij is schoon, heel en veilig. Initiatieven vanuit de kernen worden gestimuleerd en ondersteund door de gemeente.

Leefbaarheid is ook: goed samenleven. Wij hebben geluk: wij kunnen dagelijks genieten van onze mooie natuur en wonen ook vlak bij Amsterdam, waar we van kunst met een grote K kunnen genieten. Maar ook in Waterland zelf valt veel te beleven en dat houden we graag zo!

Wat willen we bereiken:

- Investeren in een veilige en goed onderhouden openbare ruimte met als uitgangspunten: eenvoud en degelijkheid.
- Cultuur wordt bevorderd en gestimuleerd.
- Op voorzieningen die daarbij helpen, dorpshuizen, de bibliotheek, sport- en culturele evenementen, zullen wij niet bezuinigen

8. Natuur, landschap en recreatie

Wij zijn trots op de schoonheid van ons landschap en onze kernen en doen er alles aan om dit zo te behouden. Natuur is kwetsbaar en het groene en open karakter van het landelijk gebied is belangrijk voor de kwaliteit van leven van ons allemaal.

Ons landschap is voor veel Waterlanders de reden dat ze hier zijn, blijven of komen wonen. Het is ook onze grootste trekpleister en daarmee een mogelijke bron van inkomsten. Kleinschalige initiatieven om toerisme te bevorderen juichen wij toe.

Wat willen we bereiken:

- Wij hechten aan ons open landschap en zullen er alles aan doen om de openheid te behouden en de natuurwaarden te beschermen en te versterken.
- Wij zullen ons inspannen de gebieden die onder de bescherming vallen van Natura 2000 vrij te houden van storende activiteiten
- De Purmer is en blijft groen. De plancapaciteit voor woningbouw ten noorden van Amsterdam is voldoende om tot 2040 in de woningbehoefte te voorzien.
- Versterking van de promotie van Waterland als toeristische trekpleister.
- Het accent ligt op verblijfstoerisme, plattelandstoerisme en watersport.
- Het toverwoord is kleinschalig. Wij moeten ervoor waken niet de overloop van het kortstondig massatoerisme vanuit Amsterdam te worden.
- Wij willen strakkere regels op het gebied van Air B&B. Als inwoners tijdens hun vakantie hun huis beschikbaar stellen vinden wij dat prima, als dit een commerciële onderneming wordt niet. Geen Amsterdamse toestanden!

9. Duurzaamheid

Er is de afgelopen bestuursperiode veel gebeurd op dit gebied en de meeste voorstellen konden op onze steun rekenen. Om de klimaatdoelen te halen zullen wij nog veel verder moeten gaan en daar dragen wij ons steentje aan bij.

Wat willen we bereiken:

- Wij hechten aan ons open landschap en zullen er alles aan doen om dat te behouden.
- Wij willen duurzame landbouw en veeteelt en aandacht voor voedselveiligheid. Voedselproductie kan duurzamer. Wij stellen eisen aan dierenwelzijn en aan de milieu gezondheidseffecten voor mensen.
- Boeren, die duurzaam willen produceren, kunnen rekenen op onze ondersteuning.
- Wij steunen plannen voor verdere scheiding van afval.
- Wij willen ecologisch groenbeheer.
- Een derde windmolen bij Uitdam mogelijk maken.
- Wij stimuleren en ondersteunen initiatieven voor zonnepanelen.
- Er moeten nog veel meer laadpalen komen voor elektrische auto's.

- Binnen de Vervoerregio maken wij ons sterk voor elektrische bussen.
- Onze nieuwbouwprojecten worden energieneutraal uitgevoerd.
- De gemeente geeft bij uitbesteding van werk voorrang aan bedrijven die duurzaam werken.

10. Verkeer, vervoer en bereikbaarheid

Wij zijn voor goed onderhouden en veilige wegen, fiets-en wandelpaden. Onze kernen zijn zo goed mogelijk aangesloten op het openbaar vervoer. Er wordt een toenemende parkeerdruk in een aantal kernen ervaren. De aanpak hiervan zullen wij de komende bestuursperiode hoog op de agenda zetten.

Wat willen we bereiken:

- Parkeren Monnickendam: er moeten parkeerplaatsen bij en een vergunningensysteem is bespreekbaar. Dit alles in goed overleg met de bewoners en ondernemers. We zullen de uitkomst van de enquête van gemeente en stadsraad als leidraad nemen.
- Parkeren Marken: Marken verdient een mooie entree. Een vriendelijke, persoonlijke ontvangst is beter dan een systeem met parkeermeters. Wij waren steeds fel tegenstander van het huidige systeem van parkeerautomaten en hebben altijd gestreden om de parkeerwachters terug te krijgen.
- Parkeren IJpendam: We willen snel oplossingen voor het forenzen parkeren in IJpendam.
- De Onderdoorgang Broek ligt niet binnen de verantwoordelijkheid van de gemeente. Wij hebben dit proces actief onder de aandacht gebracht bij onze Statenfractie, omdat wij het een schitterend voorbeeld vinden van burgerparticipatie, waaraan wij onze steun willen geven.
- Experimenten met duurzamer asfalt en tegengaan van lichtvervuiling hebben wij gesteund. Ze moeten echter niet ten koste gaan van de verkeersveiligheid.
- We nemen overal maatregelen tegen de overlast van zwaar verkeer en tegen toenemend sluipverkeer.
- Meer elektrische laadpalen in alle kernen!

11. Gemeentelijke financiën

Wij staan voor een behoedzaam financieel beleid. We willen in de begroting waar nodig ruimte maken voor investeringen in woningbouw, welzijnsvoorzieningen en duurzaamheid, maar zijn terughoudend in het aangaan van financiële risico's.

Wat willen we bereiken:

- Een sluitende begroting: er worden geen rekeningen doorgeschoven naar de toekomst. Dit geldt ook voor onze partners in gemeenschappelijke regelingen.
- Lastenverzwaringen voor de inwoners moeten zoveel mogelijk worden vermeden. Bij tegenvallers wordt primair gekeken naar oplossingen binnen de bestaande budgetten.
- Stijging van lokale lasten houdt gelijke tred met de inflatie.
- Als het nodig is, maken we met aanvullend sociaal beleid de gevolgen voor de minst draagkrachtigen zo klein mogelijk.
- Reserves zijn nodig om onvoorziene tegenvallers en vooraf zo veel mogelijk gekwantificeerde risico's op te vangen. Reservevorming is echter geen doel op zich. We willen ook ruimte maken voor investeringen.

12. Daadkrachtig en slagvaardig bestuur

Ons programma is ambitieus. Daar hoort een sterk en slagvaardig bestuur bij, ondersteund door een robuust ambtenarenapparaat dat de vele taken kwantitatief en kwalitatief aankan. De burger heeft hier recht op. Uit onderzoeken van de afgelopen jaren blijkt dat de slagvaardigheid van de gemeente onder druk staat en dat het gemeentebestuur onmachtig is gebleken om tot daden te komen, met name op het gebied van ruimtelijke ordening. De afgelopen bestuursperiode heeft de politiek helaas nagelaten een duidelijk kader voor verbetering te scheppen. Wij trekken ons dit aan en willen de bestuurskracht fundamenteel versterken.

Regionaal neemt de gemeente ook steeds meer een marginale positie in. Zelfstandig blijven gaat de gemeente de komende jaren 750.000 euro per jaar kosten aan extra personeel en waarschijnlijk moet daar nog meer geld bij. Dit betekent een lastenverzwaring voor de burgers.

Wat willen we bereiken:

- Wij willen een professioneel, ambitieus en goed toegerust gemeentebestuur. Dat lukt in deze tijd niet als je als gemeente te klein bent.
- Alleen een bestuurlijke fusie kan naar onze mening een potentieel krachtdadige gemeente van voldoende omvang opleveren, die ook een duidelijke positie in de regio inneemt. Zelfstandig blijven of alleen een ambtelijke fusie biedt in onze ogen geen oplossing.
- Wij willen de volgende bestuursperiode gebruiken om te onderzoeken met welke gemeente(n) de gemeente Waterland het beste in zee kan. Hierover moet vóór 2022 een besluit worden genomen.
- Wij vragen de omringende gemeentes om een "bid" uit te brengen waarin zij ons kunnen laten weten wat zij ons te bieden hebben. Op basis daarvan gaan wij met onze bevolking het gesprek aan. Wat vindt men belangrijk, wat wil men bereiken, wat wil men behouden, welke gemeente past daar het beste bij? Wij willen dat de bevolking van meet af aan wordt meegenomen in deze discussie en niet wordt

geconfronteerd met een voldongen feit of zich alleen via een simpel ja of nee kan uitspreken.

- Voor ons zijn daarbij leidend: woningbouw, het behoud van ons landschap en het behoud van voorzieningen in de buurt.
- Juist als we groter worden, is het belangrijk om de betrokkenheid van de burger vast te houden. Dus willen we rondetafelgesprekken met burgers voorafgaand aan de raadsvergaderingen, oftewel een beeldvormende raad.
- Wij willen dit proces tijdig starten. Nu hebben we nog de kans om zelf te bepalen met wie we fuseren en hoe wij dat willen. Als we hiermee te laat zijn, dan gaat de provincie voor ons beslissen.

Wil je weten wie we zijn?

[Kijk eens op waterland.pvda.nl](http://waterland.pvda.nl)

PVDA

Waterland